

**Motion: Personalpolicyn bör ge möjlighet till
samvetsfrihet**

13

Landstingsstyrelsens skrivelse till Regionfullmäktige

Yttrande från Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköping 2014-10-23

Protokollsutdrag från Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköping 2014-10-23

*Motion från Anna-Karin Yngvesson, Torbjörn Eriksson, Erik Lagärde,
Kristdemokraterna*

Protokollsutdrag från Regionstyrelsens sammanträde 2014-12-16, läggs separat

Fullmäktige

Motion: Personalpolicyn bör ge möjlighet till samvetsfrihet

I en motion till landstingsfullmäktige föreslår Anna-Karin Yngvesson, Torbjörn Eriksson och Erik Lagärde,
Kristdemokraterna

att Landstingets personalpolicy kompletteras med ett avsnitt om samvetsfrihet som ger personal möjlighet att inte tvingas delta i viss verksamhet som strider mot etiska och religiösa övertygelser där så är praktiskt möjligt på arbetsplatsen.

Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköping har avgivit yttrande.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet 2014-12-16.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta

att motionen avslås.

LANDSTINGSSTYRELSEN

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Landstingsfullmäktige

Motion: Personalpolicyn bör ge möjlighet till samvetsfrihet

I en motion till landstingsfullmäktige föreslår Anna-Karin Yngvesson, Torbjörn Eriksson, Erik Lagärde alla Kristdemokraterna

- att Landstingets personalpolicy kompletteras med ett avsnitt om samvetsfrihet som ger personal möjlighet att inte tvingas delta i viss verksamhet som strider mot etiska och religiösa övertygelser där så är praktiskt möjligt på arbetsplatsen. Motionen har skickats till Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköping för synpunkter.

Utskottets beredning

Utskottet har i sin beredning av motionen erbjudit landstingets etiska råd och samtliga fackförbund i landstinget att yttra sig över motionen. Utskottet har tagit del av yttranden och kommentarer från Vårdförbundet, Läkarföreningen i Jönköping, Vision, SACO (SSR och fysioterapeuterna/ sjukgymnastförbundet) och Landstingets etiska råd, samtliga har varit negativa till ett införande av möjligheten att avstå att delta i verksamhet utifrån samvetsfrihet. Utskottet har även träffat Landstingets personadirektör, samt tagit del handlingar angående ett ärende där landstinget blivit anmält till DO efter att ha nekat anställning till en barnmorska som inte ville delta i några arbetsuppgifter kopplade till aborter.

Samvetsfrihet innebär att friheten att följa sin religiösa, eller moraliska övertygelse genom ord, handling eller genom att avstå från delta i en handling.

Utskottet menar att ett införande av samvetsfrihet i personalpolicyn skulle försvåra möjligheten att uppfylla Hälso- och sjukvårdslagens mål och krav på

...//... god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården skall ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet...//... § 2

Där det bedrivs hälso- och sjukvård skall det finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård skall kunna ges. § 2e.

Möjlighet att hänvisa till kollegor, är ibland möjligt, men fungerar till exempel inte vid jour eller annat enskilt arbete. Utförs arbetsuppgifter av färre personer så riskerar tillgängligheten att försämrats. Ett införande av rätt till samvetsfrihet för

personalen i ett enskilt landsting skulle dessutom öka skillnader i villkor mellan såväl patienter som personal i landet.

Att följa sitt samvete är en rättighet, att fullt ut göra det i sitt arbete är det inte. Flertalet av de vanligt förekommande yrkena är tydligt beskrivna inför såväl utbildning som anställning, det gäller till exempel läkare, barnmorska, ämneslärare. Möjlighet för vårdanställda att välja arbetsuppgifter får aldrig gå före patientens rätt till god och jämlik vård.

Landstingets anställda ställs med jämna inför etiska ställningstaganden, och landstingets nätverk av etikombud är ett sätt att stärka de etiska diskussionerna på landstingets arbetsplatser inom hälso- och sjukvården. Etisk reflektion över arbetet är viktig och bör även fortsatt uppmuntras. Anställdas arbetsituation förbättras, enligt utskottet, emellertid inte av införande av möjlighet till samvetsfrihet.

Förslag till beslut

Med anledning av detta föreslår utskottet landstingsfullmäktige att avslå motionen.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET JÖNKÖPING

Urban Blomberg
Ordförande

Charlotte Jerkelund
Utskottssekreterare

Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköping §§ 52- 60

Tid: 2014-10-23 10:00-15:00

Plats: Konferensrum Lutan, Länssjukhuset Ryhov

§52 *Motion: Personalpolicyn bör ge möjlighet till samvetsfrihet*

I en motion till landstingsfullmäktige föreslår Anna-Karin Yngvesson, Torbjörn Eriksson, Erik Lagärde alla Kristdemokraterna

- att Landstingets personalpolicy kompletteras med ett avsnitt om samvetsfrihet som ger personal möjlighet att inte tvingas delta i viss verksamhet som strider mot etiska och religiösa övertygelser där så är praktiskt möjligt på arbetsplatsen.

Motionen har skickats till Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköping för synpunkter.

Utskottet har tagit del av yttranden och kommentarer från Vårdförbundet, Läkarföreningen i Jönköping, SACO (SSR och fysioterapeuterna/sjukgymnastförbundet), Vision och Landstingets etiska råd, samt information från landstingets personaldirektör.

Nu finns ett förslag till yttrande som utskottet diskuterar.

Annika Nordin (S) yrkar bifall till yttrandeförslaget

Maria Lundblom-Bäckström (KD) yrkar avslag till yttrandeförslaget och bifall till motionen.

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att utskottet bifaller Annika Nordins yrkande.

Beslut

Utskottet beslutar att yttra sig i enlighet med förslaget och föreslår därmed fullmäktige

att avslå motionen.

Hälsa- och sjukvårdsutskottet Jönköping §§ 52- 60

Tid: 2014-10-23 10:00-15:00

Charlotte Jerkelund

Justeras

Urban Blomberg

Karin Velinder

Rätt utdraget,
Intygar

Charlotte Jerkelund

Kristdemokraterna

Jönköping den 8 april

Motion till landstingsfullmäktige

Personalpolicyn bör ge möjlighet till samvetsfrihet

Under senare tid har begreppet samvetsfrihet kommit i fokus, och hur landstinget som arbetsgivare ska ställa sig i olika situationer när personal, befintlig eller blivande, ställer krav på att inte delta i vissa arbetsuppgifter utifrån en samvetsövertygelse. Samvetsfrihet är en mänsklig rättighet som måste respekteras, samtidigt har alla rätt att få den hälso- och sjukvård som lagen förskriver och som landstinget erbjuder via demokratiskt fattade beslut, oavsett vilken ort eller avdelning inom sjukvården man söker upp.

Många av de avgöranden som vi människor står inför i vårt vardagsliv är etiska dilemman. På det politiska fältet gäller det att med ödmjukhet inse att det existerar sådana dilemman och ta hänsyn till dem när lagar stiftas och reformer genomförs. I samhällsarbetet får vi aldrig dölja etiska dilemman och försöka negligera den vånda människan står inför vid sitt ställningstagande. Dessa dilemman visar att tillvaron inte är enkel och målad i svart eller vitt.

Sjukvårdspersonalen kan möta etiska dilemman när de i sin yrkesutövning ska utföra uppgifter som strider mot deras egna etiska och religiösa principer. Vi kristdemokrater anser att situationer som dessa bäst löses genom att huvudmannen och den anställde redan vid anställningstillfället är överens om hur arbetet ska lösas utan att den anställde som hyser samvetsbetänkligheter kring vissa svåra etiska frågor ska tvingas delta i viss verksamhet. Dessutom löses de flesta konkreta situationer om det finns en respektfull attityd mellan dem som är verksamma inom vården. Men det är också viktigt att landstinget som arbetsgivare har en policy av öppenhet för att försöka finna praktiska lösningar i sådana situationer.

Vi kristdemokrater vill värna den principiella rätten till samvetsfrihet, även om tillämpningen inte alltid är glasklar. Europakonventionen och FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

ger var och en rätt till samvetsfrihet. Vi kristdemokrater anser att detta bör man, om vilja och möjlighet finns, kunna lösas på respektive arbetsplats.

Kristdemokraterna föreslår Landstingsfullmäktige besluta:

Att Landstingets personalpolicy kompletteras med ett avsnitt om samvetsfrihet som ger personal möjlighet att inte tvingas delta i viss verksamhet som strider mot etiska och religiösa övertygelser där så är praktiskt möjligt på arbetsplatsen.

För Kristdemokraterna

Anna-Karin Yngvesson

Torbjörn Eriksson

Erik Lagärde